

SK Legal Alert

23. marca 2022

Weinhold Legal

Aktuálne podmienky pobytu a zamestnávania štátnych občanov ukrajiny a tretích krajín na území sr

Uznesením č. 144 zo dňa 28. februára 2022 vláda SR schválila návrh na vyhlásenie poskytovania dočasného útočiska podľa § 29 ods. 2 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle (ďalej len „dočasné útočisko“) štátnym občanom Ukrajiny a ich rodinným príslušníkom vstupujúcim na územie SR v súvislosti s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine za účelom zjednodušenia vybavovania ich pobytu, prístupu k práci a zdravotnej starostlivosti na Slovensku.

Spomínané uznesenie bolo **uznesením vlády SR č. 185** zo dňa 16. marca 2022 zrušené **s účinnosťou od 17. marca 2022**. Nové uznesenie prináša nižšie uvedené zmeny pri poskytovaní dočasného útočiska v súlade s vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2022/382 zo 4. marca 2022.

Dňa 22. marca 2022 bol v NR SR tiež schválený v 3. čítaní návrh zákona o niektorých ďalších opatreniach v súvislosti so situáciou na Ukrajine (ďalej len „Ďalšie opatrenia“). Návrh predložila vláda SR v nadväznosti na vyhlásenie mimoriadnej situácie dňa 26. februára 2022 uznesením vlády SR č. 142/2022 (ďalej len „mimoriadna situácia“) v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie SR spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny. Hlavné zmeny návrhu zákona tiež zhŕňame v ďalšom texte.

Podmienky poskytnutia a nároky zo štatútu dočasného útočiska

¹ Ochrana cudzinca pred prenasledovaním z dôvodov uvedených v

1. Žiadateľ

Pôvodný okruh žiadateľov, t. j. štátni občania Ukrajiny a ich rodinní príslušníci, pokiaľ rodina bývala na Ukrajine pred 24. februárom 2022; pričom za rodinného príslušníka štátneho občana Ukrajiny sa považujú:

- manželka/manžel štátneho občana Ukrajiny,
- maloleté deti štátneho občana Ukrajiny alebo maloleté deti jeho/jej manžela/manželky,
- rodičia maloletého dieťaťa, ktoré je štátneho občanom Ukrajiny,
- ďalší blízki príbuzní štátneho občana Ukrajiny, ktorí s ním žili v spoločnej domácnosti v čase okolností súvisiacich s hromadným prílevom vysídlených osôb a boli úplne alebo čiastočne na neho odkázaní – závislí členovia domácnosti,

bol s účinnosťou **od 17. marca 2022** rozšírený o cudzincov, ktorí nie sú štátnymi občanmi Ukrajiny, ale majú na Ukrajine pred 24. februárom 2022 udelený:

- trvalý pobyt a nemôžu sa za stabilných a bezpečných podmienok vrátiť do krajiny / regiónu pôvodu, alebo
- azyl alebo medzinárodnú ochranu, pričom v tom prípade môžu požiadať o dočasné útočisko aj ich rodinní príslušníci, pokiaľ bývali na Ukrajine pred 24. februárom 2022 – manžel/ka, maloleté deti a závislí členovia domácnosti

(ďalej spolu len „**žiadateľ**“).

2. Vylúčený žiadateľ

Konanie o poskytnutie dočasného útočiska sa nezačne, ak žiadateľ už skôr požiadal o azyl¹ / doplnkovú ochranu² / dočasné útočisko alebo mu azyl / doplnková ochrana / dočasné

Dohovore o právnom postavení utečencov alebo z dôvodu uplatňovania politických práv a slobôd.

SK Legal Alert

23. marca 2022

Weinhold Legal

útočisko boli poskytnuté alebo už má na území SR udelený trvalý / prechodný pobyt.

3. Žiadosť

Žiadosť sa podáva na policajnom útvare:

- pri vstupe na územie SR v mieste hraničného priechodu;
- po vstupe na územie SR na policajnom útvare príslušnom podľa miesta, kde sa žiadateľ zdržiava.

Vzor žiadosti (vyhlásenia) je uvedený https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/pri-lohy/SK/ZZ/2002/480/20220226_2815031-2.pdf a je možné ho vyplniť i elektronicky https://portal.minv.sk/wps/portal/domov/ecu/ecu_elektronicke_sluzby/ECU-UA

Žiadosť je však potrebné podať osobne z dôvodu odňatia daktyloskopických odtlačkov.

Ak sa žiadosti o poskytnutie dočasného útočiska vyhovie, rozhodnutie sa nevydáva a žiadateľovi sa vydá len **doklad o tolerovanom pobyte na území SR** s označením „**DOČASNÉ ÚTOČISKO**“.

4. Doba poskytovania

Pôvodná doba poskytovania dočasného útočiska do 31. decembra 2022 sa predĺžila **do 4. marca 2023**; táto doba sa automaticky predlžuje o 6 mesiacov, najdlhšie však o jeden rok, pokiaľ Rada Európskej únie nerozhodne inak.

5. Nároky plynúce zo štatútu

Udelením dočasného útočiska získa žiadateľ:

- tolerovaný pobyt na území SR,

- právo pracovať bez pracovného povolenia a študovať,
- právo na prístup k zdravotnej starostlivosti³ – od okamihu vydania preukazu žiadateľa o poskytnutie dočasného útočiska do udelenia dokladu o pobyte.

Ďalšie možnosti zamestnávania štátnych občanov Ukrajiny na území SR a súvisiace informačné povinnosti zamestnávateľov

Podľa schváleného návrhu zákona o Ďalších opatreniach môže žiadateľ, ktorý je štátnym občanom Ukrajiny alebo jeho rodinným príslušníkom (t.j. manželom alebo rodičom maloletého dieťaťa) počas trvania mimoriadnej situácie **vstupovať do pracovnoprávneho vzťahu aj pred uplynutím deviatich mesiacov od začatia konania o udelenie azylu** (na rozdiel od aktuálnej úpravy umožňujúcej žiadateľovi a azyl vstúpiť do pracovnoprávneho vzťahu najskôr po uplynutí deviatich mesiacov od začatia konania o udelenie azylu).

Taktiež je možné sa na území SR zamestnať štandardným spôsobom, a to vybavením si prechodného pobytu za účelom zamestnania, potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta a povolenia na zamestnanie, čo však predstavuje administratívne i časovo náročnejší proces.

Zamestnávateľ, ktorý zamestná štátneho príslušníka tretej krajiny (rovnako ako v prípade zamestnania občana členského štátu EÚ či jeho rodinných príslušníkov) má podľa zákona o službách zamestnanosti povinnosť na predpísanom formulári (tzv. informačnej karte) poskytnúť príslušnému

² Ochrana pred vážnym bezpráviem v krajine pôvodu.

³ Podľa schváleného návrhu zákona o Ďalších opatreniach má fyzická osoba, ktorá nie je verejne zdravotne poistená, má bydlisko na

území Ukrajiny a vstúpi na územie SR z dôvodu ozbrojeného konfliktu na území Ukrajiny, nárok na úhradu neodkladnej starostlivosti poskytnutej do dňa, v ktorom požiada o udelenie azylu, o poskytnutie doplnkovej ochrany alebo o poskytnutie dočasného útočiska, najdlhšie však počas 30 dní odo dňa vstupu na územie SR.

SK Legal Alert

23. marca 2022

Weinhold Legal

úradu práce podľa miesta výkonu práce údaje o jeho zamestnaní, najneskôr do siedmich pracovných dní odo dňa nástupu do zamestnania a najneskôr do siedmich pracovných dní odo dňa skončenia zamestnania.

K informačnej karte zamestnávateľ doloží kópiu zmluvy, zkladajúcej pracovnoprávny vzťah a, v prípade zamestnania osoby, ktorej bolo udelené dočasné útočisko, kópiu dokladu o tolerovanom pobyte na území SR s označením „DOČASNÉ ÚTOČISKO“.

Návrh zákona o Ďalších opatreniach

Schválený návrh zákona o Ďalších opatreniach, ktorého účinnosť je plánovaná na deň vyhlásenia v Zbierke zákonov SR, zavádza ďalšie zmeny v súvislosti so zjednodušením situácie utečencov z Ukrajiny pri prístupe na slovenský trh práce ako najmä:

- preukazovanie bezúhonnosti počas mimoriadnej situácie čestným vyhlásením (miesto výpisu z registra trestov) a psychologickým posudkom o psychickej spôsobilosti nie starším ako jeden rok,
- splnomocňovacie ustanovenie pre vládu SR, aby počas mimoriadnej situácie, núdzového / výnimočného stavu a dva mesiace po ich ukončení mohla nariadením (bez zmeny zákona o službách zamestnanosti) stanoviť podmienky zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín a dĺžku platnosti potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, ktoré zodpovedá vysokokvalifikovanému zamestnaniu, potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta a povolenia na zamestnanie,
- predĺženie platnosti potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, ktoré zodpovedá vysokokvalifikovanému zamestnaniu, potvrdenia o možnosti obsade-

nia voľného pracovného miesta a povolenia na zamestnanie (s výnimkou sezónnych prác na max. 180 dní), ako aj prechodných, trvalých alebo tolerovaných pobytov, ktoré by inak uplynuli počas mimoriadnej situácie do uplynutia dvoch mesiacov odo dňa odvolania mimoriadnej situácie,

- vytvorenie zákonných podmienok pre poskytovanie príspevkov za poskytnutie ubytovania odídencovi v sume od 500 do 1.250 eur mesačne v závislosti od počtu poskytnutých obytných miestností.

Opatrenia v súvislosti s COVID-19

Dňa 16. februára 2022 nadobudla účinnosť novela vyhlášky č. 10/2022 Z.z, ktorou sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia ku karanténym povinnostiam osôb po vstupe na územie SR. Na základe tejto novely osoby vstupujúce na územie SR zo susedného štátu:

- v ktorom boli bezprostredne pred príchodom vystavené ohrozeniu počas vnútroštátneho alebo medzinárodného ozbrojeného konfliktu,
- z obavy pred vnútroštátnym alebo medzinárodným ozbrojeným konfliktom na menej ako 72 hodín a ďalej tranzitujúce do krajiny, v ktorej majú udelený pobyt alebo ktorej sú občanmi

nie sú povinné registrovať sa pred príchodom na územie SR v systéme eHranica. Na tieto osoby sa rovnako nevzťahujú ani povinná karanténa.

Napriek tomu sú však tieto osoby (rovnako ako aj všetky ostatné osoby) zdržujúce sa na území SR povinné dodržiavať ostatné platné opatrenia súvisiace s bojom proti pandémie COVID-19, a teda napríklad mať prekryté horné dýchacie cesty respirátorom na verejnosti - v interiéroch budov, v priestriedkoch verejnej dopravy, taxislužbách či v exteriéroch okrem stanovených výnimiek (ako napr. rozostup viac ako 2

SK Legal Alert

23. marca 2022

Weinhold Legal

m, deti do 6 rokov, pri výkone športu, návšteve kúpalísk/akvaparkov).

V súvislosti s migráciou utečencov z Ukrajiny Ministerstvo zdravotníctva SR odo dňa 7. marca 2022 rozšírilo okruh osôb s nárokom na beplatné očkovanie proti COVID-19, a to o:

- žiadateľov o poskytnutie dočasného útočiska v SR, o ktorých žiadosti doposiaľ nebolo rozhodnuté;
- osoby bez verejného zdravotného poistenia s bydliskom na území Ukrajiny, zdržiavajúce sa na území SR.

Očkovanie na Slovensku je tak dostupné pre všetkých občanov Ukrajiny, ktorí sa zdržiavajú na území SR.

○ ○ ○

Informácie uvedené v tomto bulletine sú prezentované na základe nášho najlepšieho presvedčenia a poznatkov získaných v čase, keď bol tento text daný do tlače. Avšak konkrétne informácie vzťahujúce sa k témam uvedeným v tomto bulletine by mali byť konzultované skôr, než na ich základe bude urobené akékoľvek rozhodnutie.

Informácie uvedené v tomto bulletine súčasne nemožno chápať ako vyčerpávajúci popis relevantnej problematiky a všetkých možných dôsledkov. Ďalej si dovoľujeme poznamenať, že na niektoré záležitosti uvádzané v tomto bulletine môžu existovať rôzne právne názory. Je teda možné, že v budúcnosti prevládne iný právny názor, ako ten, čo je uvedený v texte.

Za účelom získania ďalších informácií kontaktujte, prosím, partnera / manažéra, s ktorým ste zvyčajne v spojení, alebo nižšie uvedených advokátov tímu Weinhold.

Tomáš Čermák
Vedúci advokát
tomas.cermak@weinholdlegal.com

Karin Konečná
Advokát
karin.konecna@weinholdlegal.com